

Toivotamme koko maailman luojalta, herraltamme, Jumalaltamme ja pelastajaltamme Jeesukselta Kristukselta armoa, rauhaa ja laupeutta koko kirkon täyteydelle.

Jumalan armosta Konstantinopolin, Uuden Rooman, arkkipiispa, ekumeeninen patriarkka.

Rakkaat esipaimenet, veljet ja rakkaat lapset Herrassa,

omana aikanamme yleisesti tunnustetaan, että luonnonympäristö on uhattuna tavalla, joka on ennennäkemätön ihmiskunnan historiassa. Tämän uhan laajuus tulee ilmi siinä, että kyseenalaiseksi ei aseteta enää niinkään elämämme laatua, vaan itse elämän säilyminen planeetallamme. Ensimmäistä kertaa historiassa ihmisellä on kyky tuhota elämän edellytykset maapallolla. Ydinaseet ovat symboleita ihmisen Prometheuksen kaltaisesta titanismista; ne ovat konkreettinen ilmaisu nykyisen ”ihmisjumalan” omasta kaikkivoipaisuuskompleksista.

Kun ihminen käyttää tieteen ja teknologian hänelle suomaa voimaa, paljastuu samalla ihmisen vapauden kaksijakoisuus. Tiede palvelee elämää; se saa aikaan edistystä, se auttaa sellaisten tautien ja sairauksien hoidossa, joita ennen olisi pidetty ”kohtalokkaina”; tiede luo uusia myönteisiä näkymiä tulevaisuuteen. Kuitenkin samalla tiede valjastaa ihmisen sellaisilla voimilla, joita voidaan käyttää väärin tuhoisin seurauksin. Edessämme avautuu luonnollisen ympäristömme tuho, biologisen monimuotoisuuden sekä kasvi- ja eläinkunnan tuho, merien ja ilmakehän saastuminen, ilmastotasapainon etenevä järkkäytyminen – monien elämän ehtojen kohdalla luonnolliset rajat ja mittasuhteet ylitetään. Pyhän ja Suuren kirkolliskokouksen (Kreeta 2016) päätöksissä oikeutetusti ja osuvasti todettiin, että ”tieteellinen tieto ei liikuta ihmisen moraalista tahtoa, ihmisen, joka tuntee vaarat mutta silti jatkaa toimintaansa aivan kuin ei niistä tietäisi.” (Ensyklika §11)

On ilmeistä, että vastuu yhteisestä hyvästä ja ympäristön eheydestä kuuluu jokaiselle maapallon asukkaalle. Nykyisen ihmiskunnan kategorinen imperatiivi on elää ympäristöä tuhoamatta. Vaikka henkilökohtaisella tasolla ja monien yhteisöjen, ryhmien ja järjestöjen kohdalla kannetaan suurta ekologista vastuuta ja osoitetaan herkkyyttä ympäristön vaatimuksille, valtiot ja taloudelliset toimijat eivät kykene omaksumaan oikeita ratkaisuja ympäristön suojelemiseksi (geopoliittisten pyrkimysten ja ”markkinoiden omaehtoisuuden” nimissä). Sen sijaan ne ylläpitävät illuusiota, jossa kuvitellaan ”globaalin ekologisen tuhon” olevan osa ympäristöliikkeen ideologista rakennelmaa ja että luonnolla on kyky uudistaa itsensä. Kuitenkin ratkaiseva kysymys on: miten kauan luonto kestää loputtomia hedelmättömiä keskusteluja ja neuvonpitoja tai ratkaisevien ympäristöä suojelevien päätösten siirtämistä tulevaisuuteen?

Nykyisen Covid-19 koronaviruksen aiheuttaman kansainvälisen pandemian mukanaan tuomat pakolliset liikkumisrajoitukset, tehtaiden sulkemiset ja teollisen toiminnan ja tuotannon kutistuminen on saanut aikaan havaittavan saasteiden ja ympäristökuorman pienentymisen, mikä todistaa nykyisen ekologisen kriisin olevan peräisin ihmisen toiminnasta. On tullut jälleen ilmeiseksi, että teollisuus, nykyinen autoiluun ja lentomatkestämiseen perustuva liikkuminen sekä taloudellisten arvojen ensisijaisuus vaikuttavat haitallisesti ympäristön tasapainoon ja että muutos kohti ekologista taloutta on yhä välttämättömpi. Mitään pysyvää edistystä ei voi perustaa luonnollisen ympäristön tuhoamiselle. On täysin mahdotonta ajatella, että tekisimme taloudellisia päätöksiä ilman ympäristövaikutusten ottamista huomioon. Talouskasvu ei voi pysyä painajaisena ekologialle. Olemme vakuuttuneita, että on olemassa toisenlaisen talousmallin ja talouskehityksen mahdollisuus, joka ei perustu ekonomismiin tai voiton maksimointiin. Ihmiskunnan tulevaisuus ei kuulu *homo economicukselle*.

Ekumeeninen patriarkaatti, joka on viime vuosikymmeninä ollut ympäristönsuojelun etulinjassa, tulee jatkamaan ympäristöohjelmiaan, ekologisten konferenssien järjestämistä, uskovaistensa ja erityisesti nuortensa kannustamista toimintaan, ympäristönsuojelun ottamista uskontojenvälisen keskustelun peruskysymykseksi sekä uskontojen yhteishankkeiden perustaksi ja yhteistyötään ympäristöjärjestöjen ja -

liikkeiden kanssa. On selvää, että ympäristönsuojelussa yhteistyö luo lisää keskustelun ja yhteistoiminnan mahdollisuuksia.

Toistamme, että ekumeenisen patriarkaatin ympäristötyö on osa sen kirkollista itseymmärrystä, ei vain yksittäinen vastaus uuteen ilmiöön. Itse Kirkon elämä on käytännön ekologiaa. Kirkon sakramentit, jumalanpalveluselämä, askeettinen ja yhteisöelämä, uskovaisten arkielämä – kaikki ilmaisevat ja synnyttävät syvää kunnioitusta luomakuntaa kohtaan. Nykyinen ympäristökriisi ei luonut ortodoksisuuden ympäristötietoisuutta, vaan toi sen esiin. Ympäristömme suojelemiseksi käytävä kamppailu on uskomme keskeinen ulottuvuus. Ympäristön kunnioittaminen on Jumalan nimen doksoologiaa siinä missä ympäristön tuhoaminen merkitsee rikkomista Luoja vastaan, jotain mikä on täysin yhteensopimatonta kristillisen teologian perusteiden kanssa.

Mitä kunnioitettavimmat veljet ja rakkaat lapset,

Ortodoksisen perinteen ympäristöystävälliset arvot, isien kallisarvoinen perinne, muodostaa suojavallin sitä kulttuuria vastaan, jonka aksiomaattisena perustana on ihmisen hallitseva suhde luontoon. Usko Kristukseen inspiroi ja vahvistaa inhimillistä toimintaa jopa valtavien haasteiden edessä. Uskon näkökulmasta meillä on mahdollisuus löytää ja arvioida ei yksin oman nykykulttuurimme ongelmakohtia, vaan myös sen myönteisiä mahdollisuuksia ja näkymiä. Kutsumme ortodoksia nuoria miehiä ja naisia ymmärtämään sen merkityksen, joka uskollisina kristittyinä ja nykyajan ihmisinä elämisellä on. Usko ihmisen ikuiseen kohtaloon vahvistaa todistustamme maailmassa.

Tässä hengessä toivotamme Fanarista kaikille teille suotuisaa ja mitä siunatuinta uutta kirkkovuotta. Olkoon se hedelmällinen kristuksenkaltaisissa teoissa koko luomakunnan hyödyksi sekä viisaan kaiken Luojan kunniaksi. Pyydämme teille, kaikkeinpyhimmän Jumalansynnyttäjän esirukousten kautta, ihmeiden Jumalan armoa ja laupeutta.

1.9.2020

+ Konstantinopolin Bartolomeos

Kiihkeä esirukoilijanne Herran edessä